

2016-04-26

Grimstaskolans Likabehandlingsplan kalenderåret 2016

Innehåll

Mål och vision:.....	3
Så säger lagen:	3
Ansvarsfördelning.....	3
Rektor.....	3
Lärare och annan skolpersonal:.....	4
Elever:	4
Processbeskrivning:	5
Förbyggande trygghetsarbete på Grimstaskolan	6
Kartläggning och nuläge 2016	7
Inför arbetet med Värdegrund och Likabehandlingsplan	9
Kompetensutveckling.....	11
Uppföljning och utvärdering	11
Bilaga 2	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Enkät – Kränkande behandling	13
Bilaga 4	15
Mall för samtal med elever	15

Mål och vision:

Vi som arbetar på Grimstaskolan ska göra vårt yttersta för varje enskild elev. Vårt motto är:

Ge varje elev bästa tänkbara start i livet!

Vi på Grimstaskolan har satt upp tre huvudmål:

- Alla elever ska känna sig trygga och ska ha ett gott förtroende till personalen
- Alla elever ska ta ett vardagsansvar och våga vara sig själva
- Vi ska öka elevers delaktighet både vad gäller skolarbete, som skolans övergripande arbete

Så säger lagen:

Vilket arbete skolan ska driva mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (t ex mobbning) regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs också av läroplanen, lgr 11.

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering av elever på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning samt ålder. Lagen säger också att skolan måste arbeta förebyggande för att diskriminering inte ska uppstå.

Skollagens kapitel 6 talar om att kränkande behandling, som inte är diskriminering eller trakasserier, också är förbjudet. Skolan måste arbeta förebyggande även mot detta. Om en elev upplever att han/hon blir kränkt i skolan, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som kan hjälpa eleven, bland annat genom att kräva skadestånd. BEO finns på Skolinspektionen.

I lgr 11 står skrivet att skolan måste motverka tendenser till diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Ingen ska utsättas för det i skolan. Det är skolans uppgift att bemöta främlingsfientlighet och intolerans med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Ansvarsfördelning

Rektor

Det är rektors ansvar att:

– se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan

– se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka kränkande behandling och diskriminering eller trakasserier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet eller uttryck

– årligen upprätta och utvärdera en plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier, en Likabehandlingsplan, i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.

– om skolan får kännedom om att kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.

Rektor ska även:

– se till att skolpersonal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtagits.

– se till att likabehandlingsplansarbetet återkommande är på agendan i arbetslagen

– kontakta andra myndigheter vid behov

Lärare och annan skolpersonal:

Det är lärares och annan skolpersonals ansvar att:

– följa skolans likabehandlingsplan

– ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling

– se till att åtgärder vidtas då kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering misstänks, anmäls eller upptäcks

– dokumentera misstänkt, anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtas

– bevaka att utredda fall av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering, där den enskilda läraren eller annan personal är berörd, följs upp

– bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt

Elever:

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

– påtala kränkande behandling, trakasserier och diskriminering som förekommer på skolan

– bemöta elever, lärare och övrig personal på ett respektfullt sätt

Processbeskrivning:

För att ta fram en likabehandlingsplan som uppfyller de krav som ställs av lagstiftaren, där planer mot diskriminering och kränkande behandling ingår, har följande process valts.

En kartläggning av skolans nuläge görs med hjälp av en enkät under vårterminen varje år. Resultatet av denna sammanställs av Trygghetsteamet. Ett första utkast av Likabehandlingsplanen presenteras för elever och personal under vårterminen. Alla ges då möjlighet att komma med förslag på eventuella ändringar.

I olika grupper diskuteras förslaget till likabehandlingsplan. De grupper som deltar i detta är:

- Kamratstödarna tillsammans med representant från Trygghetsteamet
- Kamratstödare presenterar förslaget tillsammans med lärare på klasstid
- Arbetslagen under ledning av skolledare under APT

Trygghetsteamet uppdaterar Likabehandlingsplanen utifrån dessa forums åsikter och färdigställer för presentation.

Likabehandlingsplanen finns på skolans Skolportal, där även vårdnadshavare har behörighet.

Förbyggande trygghetsarbete på Grimstaskolan

Grimstaskolans vuxna och elever arbetar med förebyggande arbete. Det mesta görs i arbetslagen och i klassrumssituationer, där vuxna och elever ständigt har kontakt med varandra. Arbetslagen tar spontant upp frågor som dyker upp och reder ut olika händelser. Alla lärare har mycket kontakt med eleverna och elevernas vårdnadshavare där många samtal äger rum. Lärarna i arbetslagen ansvarar för att Värdegrundsarbetet hålls levande i klasserna.

Varje år när våra nya sexor börjar har vi en mängd övningar för att svetsa samman klasserna. En kväll under de första veckorna är elevernas vårdnadshavare med så att även de ska lära känna varandra. Kvällen leds av elevernas lärare. Trygghetsteamet ansvarar för att detta planeras in i årskalendern. Inför hösten 2016 har kamratstödarna föreslagit att skolan ska ha ett större trygghetsarbete med alla klasser på skolan i samband med uppdateringen av skolans värdegrund.

Skolans Trygghetsteam, arbetar mot kränkande behandling och ingriper när mobbning förekommit samt följer upp de åtgärder som sätts in. Gruppen består av biträdande rektor, skolsköterska och representanter från arbetslagen. Trygghetsteamet ansvarar för att eleverna får kännedom om vilka som ingår i Trygghetsteamet. Trygghetsteamet har möten enligt kalendarie och går igenom vad som kommit fram på kamratstödarmöten och vad som kommit fram på elevhälsoteamet (EHT). Under våren 2016 planerar kamratstödarna att ha en "Crazy hairday" i samband med skolans "Skapande skola"-dag.

Kamratstödare utses av lärarna. Intresserade elever får anmäla sitt intresse. Lärarna gör sedan en bedömning och lottar om fler lämpliga elever har anmält sig. Stiftelsen Friends har under flera år varit med och utbildat nya kamratstödare i åk 6, efter kritik kommer skolan ändra sin utbildning, detta arbete är på gång. Kamratstödjarnas fokus ska vara förebyggande; Hur får vi en skola med bra sammanhållning? Kamratstödjarna ska träffa representant för Trygghetsteamet årskursvis en gång i månaden. Där planeras förebyggande aktiviteter man kan göra för att få till en bra sammanhållning på skolan. Man pratar om stämningen på skolan och i klasserna. Man går igenom Likabehandlingsplan och Värdegrund för att kunna förankra dessa i klasserna. Man kan få tips om värderingsövningar och andra aktiviteter som kan göras i klassen. Viktigt att ständigt påminna om att arbetet med att berätta för vuxna om hur kamrater har det ska ligga på allas ansvar.

Grimstaskolans värdegrund uppdateras varje höst. Rektor ansvarar för att den kommer ut på remiss till elever, lärare och föräldrar. På klasstid ska kamratstödarna tillsammans med sin lärare göra värderingsövningar och föra diskussioner kring värdegrundsfrågor. Värdegrunden går tillbaks till rektor som uppdaterar denna utifrån förslag som kommit fram. En manifestation i skolans matsal sker vecka 43.

För att undvika utfrysning, mobbning, stress samt ge lugnare lektioner ansvarar lärare på Grimstaskolan för att:

- **Det är fasta placeringar i alla klassrum, bestämda av undervisande lärare.**
- **Det är de vuxna som ska bestämma gruppammansättningar vid olika typer av grupparbeten.**

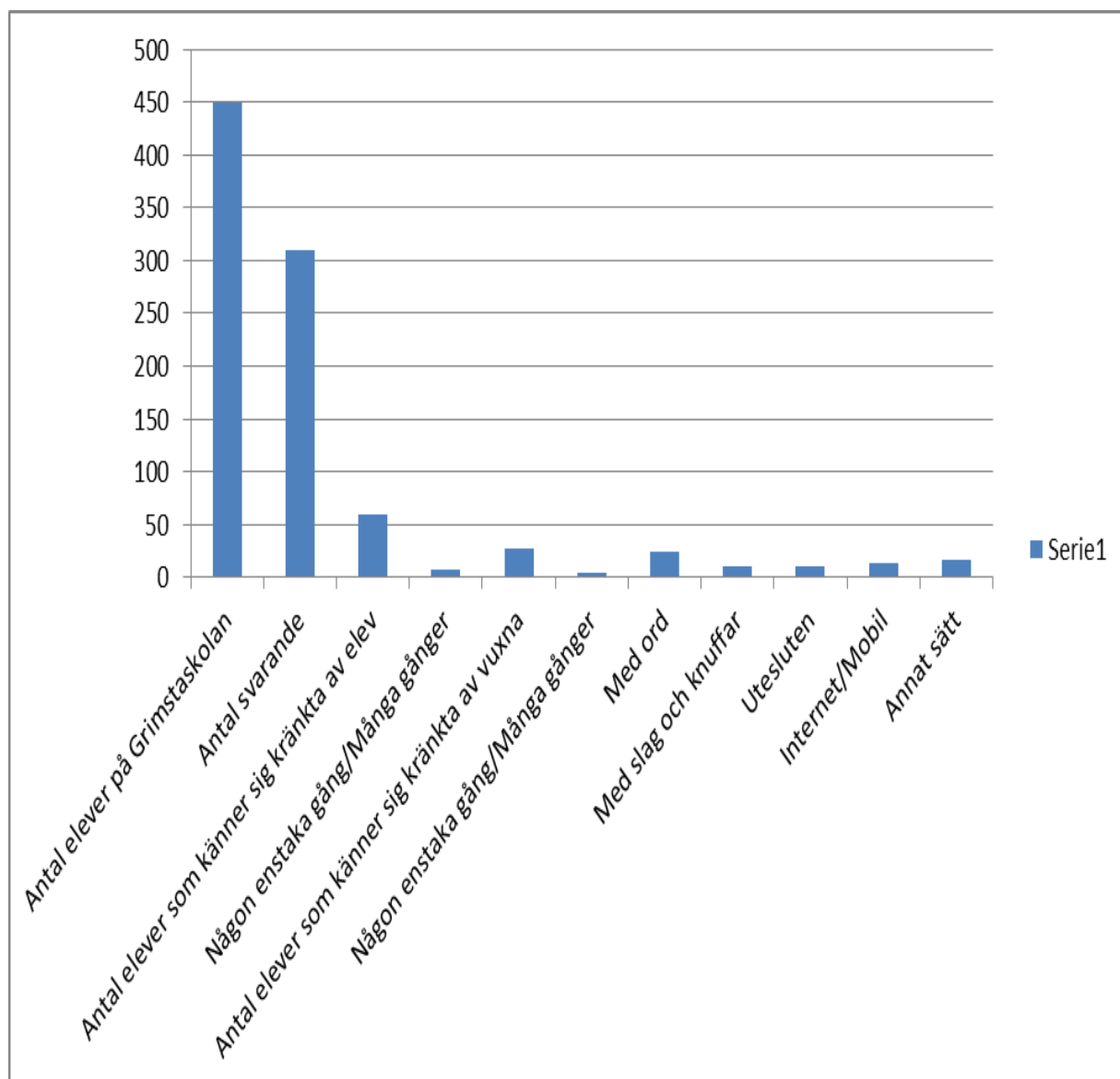
Kartläggning och nuläge 2016

Enkäten "Kränkande behandling" genomfördes i alla klasser på Grimstaskolan under mars 2016. Enkäten hade en sammanlagd svarsfrekvens på 309 av skolans 450 elever. Den låga svarsfrekvensen beror på att arbetet med att gå över från enkäter i pappersform till digital form blev misslyckad. Detta arbete kommer endast ske i digital form till nästa kalenderår.

- 59 elever uppger att de någon gång utsatts för kränkningar av elev. De flesta svarar sällan, 8 st någon enstaka gång och 3 många gånger.
- 28 elever uppger att de någon gång har blivit kränkta eller illa behandlade av någon vuxen på skolan. 5 svarar sällan och 5 säger någon enstaka gång 2 många gånger.
- Av de som känt sig kränkta säger 25 att det skett med ord, 11 genom knuffar och slag, 10 upplever sig blivit uteslutna samt 14 uppger att det skett via meddelanden på internet eller mobil. 15 svarar på annat sätt. Exempel som ges är: "på skämt ta tag i en", "blickar", "skratta när man gör fel", "mattanterna är orättvisa" Skolan har haft pågående ärenden där elever har kränkt varandra på nätet, dock inte 14 ärenden.
- Eleverna svarar att kränkningar av elever sker för det mesta i korridorer även klassrum nämns. Skolan har anställt assistent som jobbar i korridor och i utvalda klasser.
- På frågan om elev känner till någon som blir kränkt på skolan så ger man fem elevnamn och ett lärarnamn. Trygghetsteamet har sökt upp de elever som nämnts samt följer upp så att detta inte fortgår.
- Till skillnad från förra årets enkät har eleverna gett exempel på hur lärare kränker elev. Det som nämns är att man fått vara med i grupp som jobbar för E fast man själv vill ha högre betyg. Annat som nämns är att man inte fått utrymme att diskutera i gruppen. Trots årets förbättring av enkätens utformande kommer vi behöva förbättra den ytterligare till nästa år. Frågorna måste tydligare skilja på vad eleven anser vara kränkning från elev respektive lärare. Detta för att bli ännu effektivare i vårt arbete med kränkningar.
- Under läsåret har skolan totalt 94 nyanlända elever, nya för läsåret är det 74. Ett arbete med att de ska ha kamratstödjare har påbörjats i mars månad.
- Under läsåret kan både lärare och kamratstödjare konstatera att vi har haft för få kamratstödjarmöten. Dessa kommer att planeras in i kalendariet redan vid läsårsstart inför läsåret 16/17.
- Skolan har, om ekonomin tillåter, en plan på att anställa en kurator på 50% till hösten. Det behövs då Trygghetsteamet kan förmedla att flera elever behöver komma och prata. Under året har skolsköterskan tagit de flesta av dessa samtal.
- En utbildning för skolans elever planeras in till hösten m h a projektet: "En kommun utan våld"
- Enkäten visar att flera elever känner oro kring falska brandlarm och vandalisering. Skolan har påbörjat brandutbildning från Attunda brandstation med start i de

klasser där man har indikationer på att det finns elever som har satt igång brandlarmet.

Antal elever på Grimstaskolan	450
Antal svarande	309
Antal elever som känner sig kränkta av elev	59
Någon enstaka gång/Många gånger	8
Antal elever som känner sig kränkta av vuxna	28
Sällan/Enstaka gång	5
Med ord	25
Med slag och knuffar	11
Utesluten	10
Internet/Mobil	14
Annat sätt	16

Inför arbetet med Värdegrund och Likabehandlingsplan

Skolans personal ansvarar för att mål och begrepp klargörs:

Mål: På Grimstaskolan ska alla känna sig trygga. Ingen ska bli utsatt för kränkningar pga diskriminering. Samma lagar gäller inom och utom skola samt på nätet.

Exempel på diskriminering är:

- Att bli utestängd/utfrysad. Man får inte vara med pga kön, sexuell läggning, etnicitet, handikapp el annat
- Att inte respekteras eller bli trakasserad pga kön, sexuell läggning, etnicitet, handikapp el annat

Personal på skolan ska tydliggöra för elever och vårdnadshavare att våra insatser består i att:

- Följa en åtgärdstrappa
- Fasta placeringar i klassrummet, bestämda av undervisande lärare
- Vid grupparbete gör lärarna grupperna
- Kamratstödjare som träffar skolans trygghetsteam.
- Skolans Elevhälsoteam (EHT) informerar och blir informerade om kränkande behandlingar som sker på skolan
- Alla lärare som undervisar de elever som kränker och blir kränkta informeras om vad som händer
- Kollegiala observationer, där personal tar hjälp av varandra

Insatserna dokumenteras och följs upp av personal som ingår i arbetslagen och Trygghetsteam

Åtgärder vid akuta situationer (Åtgärdstrappa)

Om en elev trots det förebyggande arbetet utsätts för trakasserier eller annan form av kränkande behandling följs nedanstående plan:

- Varje vuxen som på något sätt får vetskap om att en elev blir utsatt för negativa handlingar, måste skyndsamt utreda händelsen. Man tar reda på så mycket som möjligt och vidtar åtgärder genom att tala med berörda elever och ringa hem till vårdnadshavare samt föra informationen vidare till mentorer.

Den vuxne talar med den utsatta eleven och tar reda på så många detaljer som möjligt: När, Var, Hur ofta, Inblandade ...

Detta dokumenteras på blankett. Bilaga 1, samt lämnas vidare till Trygghetsteamet eller EHT.

- Vid alla fall av kränkande behandling kontaktas rektor och EHT omedelbart för vidare utredning. Ärendet går vidare från EHT till Trygghetsteamet, om ärendet inte redan börjat handläggas av Trygghetsteamet.
- Rektor ansvarar för en anmälan till huvudman.
- Trygghetsteamet bestämmer tid för samtal med den/de elever som utför de negativa handlingarna. Undervisande lärare till elev i ärendet skall ej hålla i samtal. Mall för förberedande av samtal finns som bilaga. Två vuxna, varav minst en från Trygghetsteamet deltar i samtalet, samtalet leds alltid av en representant från Trygghetsteamet. Den andre vuxna dokumenterar samtalet. Mall för hur samtalet ska gå till finns som bilaga.
- En representant från Trygghetsteamet ringer berörd vårdnadshavare och talar om att vi haft ett allvarligt samtal med eleven och uppmuntrar till vidare samtal i hemmet.
- Uppföljningssamtal sker med alla inblandade inom 2 veckor.
- Arbetslaget informeras och alla ägnar speciell uppmärksamhet åt de berörda eleverna.
- Under den närmaste tiden efter samtalet följer mentorn och övriga i arbetslaget upp hur det går för alla inblandade elever och återför den informationen till Trygghetsteamet. Om mobbingen inte upphör, tas ny kontakt med vårdnadshavaren, Trygghetsteamet och skolledning för ytterligare åtgärder.
- Om en elev upplever sig kränkt av en vuxen på skolan talar en skolledare med eleven i fråga och har sedan samtal med den vuxne. Den vuxne erbjuds att ha sin fackliga representant med sig vid samtalet. Elevens vårdnadshavare informeras och den vuxnes närmaste chef följer upp ärendet.
- Vid allvarigare fall av kränkning/våld, som bedöms kunna likställas med misshandel, gör skolledningen polisanmälan.

All dokumentation ska finnas hos Trygghetsteamet. Ansvarig under kalenderåret 2016: Biträdande rektor och skolsköterska

Kompetensutveckling

Hösten 2014 genomgick skolans all personal en tvådagars värdegrundsbildning. Planerad vidare utbildning hösten 2015 uteblev. Plan för utbildning finns under läsåret 16/17. Detta i samband med "Ett Väsby fritt från våld".

Uppföljning och utvärdering

Under Höst- och vårtermin varje år görs en ny enkät kring kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Resultatet av kartläggningen jämförs med resultaten från föregående termin och presenteras för elever, vårdnadshavare och personal i början av varje termin, som utifrån denna föreslår eventuella nya åtgärder. Åtgärdsförslag formuleras av såväl elever, föräldrar och personal och därefter upprättas en ny Likabehandlingsplan. Planen antas då elever, vårdnadshavares och personals åsikter beaktats.

Enkät – Kränkande behandling (Denna kommer att göras digitalt fr o m ht 16)

Kränkande behandling - "Att kränka någon är att behandla en person nedsättande i ord eller handling." Att **trakassera eller diskriminera** någon är att göra ingrepp i dennes rättigheter eller frihet.

- Tjej
- Kille
- Övrigt

Har du blivit kränkt eller illa behandlad av någon annan elev?

- Nej
- Ja

Om du svarat ja, hur ofta händer detta?

- Sällan
- Någon enstaka gång
- Många gånger

Om du blivit kränkt, på vilket sätt skedde det? (Du kan välja flera alternativ)

- Med ord
- Med slag eller knuffar
- Genom att jag blev utesluten/utfrysad ur gruppen och inte fick vara med
- Genom meddelanden på internet eller mobil
- Annat sätt

Har du blivit kränkt eller illa behandlad av någon vuxen på skolan?

- Nej
- Ja

Om du svarat ja, hur ofta händer detta?

- Sällan
- Någon enstaka gång
- Många gånger

Beskriv hur:.....

Känner du till om någon annan elev eller lärare som blir kränkt eller illa behandlad?
Vem i så fall?

Känner du till en plats på skolan där det ofta sker kränkningar av något slag? Vart i så fall?

Finns det något annat som har påverkat din trygghet på skolan under detta år?
Beskriv det i så fall:

Upplands Väsby kommun

UBK
Synnöve Fridén
☎ 08 - 590 97444

160427

Dnr

Synnove.friden@upplandsvasby.se

Dokumentationsmall vid misstänkt kränkning av elev:

Skollagen, kap. 6: Kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet.

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att skyndsamt anmäla detta till rektor.

Rektor skall säkerställa att elevens vårdnadshavare skyndsamt informeras om händelsen.

Rektor skall se till att omständigheterna i aktuell händelse utreds.

- 1) När inträffade händelsen?
- 2) Vem/vilka bevittnade händelsen?
- 3) Vem/vilka berördes av händelsen?
- 4) Beskrivning av händelseförloppet
- 5) Hur har händelsen utretts?
- 6) När/hur har vårdnadshavare informerats?
- 7) Vilka åtgärder planeras för att den misstänkta kränkningen inte ska upprepas?

Datum
Skolans namn
Rektors namn

Bilaga 4

Mall för samtal med elever

- Hälsa
- Presentera er och berätta om att ni är med i Trygghetsteamet och vad teamet gör.
- Fråga om eleven vet varför den är på mötet. Om svaret är nej så fråga om han/hon känner någon som inte mår så bra.
- Tala om varför eleven är på mötet och vad ni vet.
- Be eleven berätta sin version.
- Fråga vad som händer, när det händer och vilka som är med.
- Om du vore den utsatta eleven, hur skulle du känna det då?
- Vad kan du tänka dig att göra åt detta?
- Vi vill att du slutar att utsätta xxxx för någon form av negativa handlingar.
- Vi begär inte att ni ska bli bästisar eller något sådant, men man ska vara schyssta mot varandra. Man ska hälsa, svara på frågor, låta bli att säga dumma saker eller knuffas etc.
- Vi kommer att vilja tala med dig om två veckor för att höra hur det har gått. Naturligtvis håller lärarna extra koll också.
- Hur ska du nu vara när du kommer tillbaka till klassen efter detta samtal?